

IMAGEN MILAGROSISIMA, DENRA. Sta DELA ESCALERA.
Colocada enel Comuento de Mercenarios Descalços dela Villa de Rota.

Geringius
Fecit

Celica quę SCALÆ in scalā veneranda rediui,
Ante lita effigies celitus acta nitet.
Domina sum SCALÆ, vt possis fugitare procellas,
Per gradus alescas nectare lacte meo.

Geringius
Fecit

Fitxa tècnica:

Fosman y Medina, Gregorio, fl. 1653-1713.

Imagen milagrosissima de Nra. Sra. de la Escalera colocada en el conuento de mercedarios descalços de la villa de Rota : c[a]jelica qu[a]e Scala in scala[m] veneranda rediui, ante lita effigies c[a]jelitus acta nitet, domina sum Scalae vt possis fugitare procellas, per gradus alescas nectare lacte meo / Gregorius Fosman sculpsit. [Madrid] : [s.n.], 1683. 1 làm. ; 240 x 153 mm

[07 C-Es-XVII-Fosman, Gregorio.7856](#)

Comentari:

El gravat de Gregorio Fosman y Medina (1653-1713) reproduïx la *Virgen de la Escalera* que es venerava al convent de mercedaris descalços de la vila de Rota, actual província de Cádiz. Emmarcada per cortinatges brodats, la Verge Maria és alletant l'infant Jesús ajagut als seus braços amb serenitat i tendresa configurant-se així una bella escena de recolliment i d'intimitat. A la part baixa de l'estampa dues llegendes identifiquen la imatge en qüestió i el seu emplaçament físic, flanquejades per sengles escuts de l'orde de la Mercè. Probablement el burí de Fosman, gravat a Madrid l'any 1683, fos una de les primeres estampes en reproduir aquesta imatge miraculosa, la història de la qual es remuntava tan sols una cinquantena d'anys abans i havia estat difosa per Fray Pedro de San Cecilio a partir de 1669. Als *Annales de la Orden de Descalzos de Nuestra Señora de la Merced* el cronista explica de manera detallada com arribà aquesta santa imatge al convent de la Vera Cruz. Fou el pare Fra Mateo del Santísimo Sacramento, després de consolar un moribund estranger que li féu entrega com a agraïment d'una "... làmina de la Madre de Dios que sobre su almohadatenía..." (San Cecilio, 1669, pàg. 475), qui introduí aquesta imatge en la clausura gaditana. Poc temps després (1630), el vicari general ordenà la seva col·locació a l'escala principal del convent (d'on deriva el seu nom), succeint-se els prodigis obrats per intercessió de la imatge i enriquint-se de manera progressiva el seu guarniment.

La difusió literària dels miracles obrats per la representació mariana i la reproducció visual del seu aspecte contribuïren a la difusió del seu culte per arreu del territori catòlic, aconseguint semblar ser un ampli ressò a Hispanoamèrica. Un bon exemple d'aquesta afirmació és el magnífic quadre de Cristóbal de Villalpando (1649-1714) que custodia la Pinacoteca de La Profesa, de Mèxic D.F. En aquesta ocasió és la pintura la que tradueix un gravat prodigiós de la Mare de Déu amb el Nen, col·locat en un altar ricament engalanat i essent venerat pels sants Felip Neri i Francesc de Sales, que s'agenollen devotament al seu davant.

La història de la *Virgen de la Escalera* és molt representativa dels aires espirituals del barroc hispànic on no tan sols es valida la licitud de la imatge religiosa i la veneració necessària envers determinats exemplars santificats, sinó que també es confirma per mitjà d'aquest exemple la capacitat apotropaica d'algunes estampes (Kasl, 2009).

(SCL)